

τούς άνευρίσκοντας όμοιότητας πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικά ἄσματα καὶ πρὸς ἄσματα τῶν Tristan καὶ Iseult, ἢ τῆς ἀχανοῦς τριλογίας τῶν Niebelungen, ἥτοι πρὸς τὴν βαγνέρειον μουσικὴν, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ Wagner τὴν μουσικὴν ὑπερέττειν τοῦ ἔπους θεωρεῖ, γυναικα, ἥτις ὀφείλει ν' ἀφίηται ἐκεῖνῳ ὃν ἐξελέξατο. Τὴν ἀρχὴν τοῦ παρελθόντος ταύτην ἀποδέχεται καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ μελλοντος. Ἰδοὺ τίνος ἕνεκα λόγου πράγματι ὁ ὕμνος ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μουσικά τεμάχια τῶν βαγνερειῶν δραμάτων.

Ἐμπνύναμεν τὸν λόγον, ἐφ' ᾧ καὶ συντομεύομεν αὐτόν, παρατηροῦντες ὅτι πάντα τὰ τέως γραφέντα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὀριστικὴ γνώμη περὶ τοῦ μέλους τοῦ ὕμνου, διότι τοῦτο οὐδαμῶς καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη ἐμελετήθη. Ἀσφαλές πως δύνανται νὰ θεωρηθῇ τόδε: ὅτι, ὡς ἐκ τῶν γραφέντων ἐξάγεται, ὁ ὕμνος μεθ' ὅλην τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ δὲ παρέσχεν ἡμῖν μέγα τι, δυνάμενον νὰ δια φωτίσῃ τὰ σκοτεινὰ σημεῖα τοῦ ζητήματος τῆς μουσικῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἀναμείνωμεν ὅμως εἰδικωτέραν γνώμην. Ὁ κ. Gevaert, ὁ εἰδικώτατος περὶ τὰ τοιαῦτα, οὐδεμίαν ἐτι διετύπωσε γνώμην.

Περὶ τοῦ μέτρου, παρεκαλέσαμεν τὸν εἰδικῶς περὶ τὴν μετρικὴν ἀσχολούμενον ἡμέτερον φίλον καθηγητὴν κ. Ματθαῖον Παρανίκαν ὅπως πέμψῃ ἡμῖν ἀνάλυσιν αὐτοῦ. Τὴν παρακλῆσιν δ' ἡμῶν ταύτην ἐκπληρῶν οὗτος, ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς τὴν ὑποκειμένην ἀνάλυσιν.

Ἐν γένει ὁ ὕμνος ἔχει τὸ μεγαλοπρεπές καὶ τὸ ἐκκλησιαστικόν ὡς ἀπέδειξε τοῦτο καὶ ἡ ἐνταῦθα ἐκτέλεσις αὐτοῦ, ἴσως δὲ μείζων καὶ σαφεστέρα θὰ ἦτο ἡ ἐντύπωσις ἂν ἐξετελεῖτο οὗτος ἐν ὑπαίθρῳ. Περιαινοντες τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς παρατιθέμεθα καὶ τὰδε ἐκ τῶν τοῦ Georges Perrot λέγοντος:

«Πάν ὅτι δύναμαι νὰ βεβαιώσω εἶνε ὅτι, κατὰ τοὺς κρείττονας κριτὰς, ἡ μουσικὴ αὕτη, ἥτις πλησιάζει βεβαίως τῇ θρησκευτικῇ μουσικῇ, κέκτῃται ιδιότητας κυρίας τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος. Ἡ ὡραιότης ἐν αὐτῇ εἶνε διαυγής καὶ ἡρεμὸς, οὐχὶ ἄνευ μελαγχολίας. Ἐν αὐτῇ ἀντιλαμβάνεται τις ἐν πᾶσι τὴν ἁρμονίαν ταύτην τοῦ θέματος καὶ τοῦ σχήματος, ἥτις συμβάλλεται εἰς τὸ μεταβάλλειν αὐτὸ κατὰ τὴν ἀπαιτήσιν τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ νοῦ τοῦ ὕμνου». Καταλήγων δὲ λέγει ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἀποδείκνυσιν ὅτι «οἱ Ἕλληνες, οἵτινες διέπρεψαν ἐν πάσαις ταῖς τέχναις, οὐδαμῶς ἠδύναντο νὰ ὑπολειφθῶσιν ἐν τῇ μουσικῇ».

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΜΕΤΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΜΝΟΥ.

Ὁ ὕμνος εἰς τὸν Ἀπόλλωνα εἶναι παῖάν, διὰ τοῦτο δὲ ἔχει τὸν λεγόμενον παιωνικὸν ρυθμὸν ἢ τὸ παιωνικὸν μέτρον, κύριον δὲ πόδα ἢ μέτρον τὸν παῖωνα μετὰ τῶν παραλλαγῶν αὐτῶν κατὰ τὰ ἐξῆς σχήματα.

α') παῖων α' ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ [ποὺς πεντάσημος].

β') παῖων β' ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ » »

γ') παῖων γ' ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ » »

Ὁ αὐτός δὲ σπανιώτατα ἀναλύεται εἰς πέντε βραχέα ˘ ˘ ˘ ˘ ˘.

Διαιρέσει τῶν δύο βραχέων γίνεται

ε') ὁ ἀμφίμακρος ἢ κρητικὸς ˘ ˘ ˘

ς') ὁ βακχεῖος ˘ ˘ ˘

ζ') ὁ παλινμυθικός ˘ ˘ ˘.

Τούτοις ἀναμείγνυνται ἐνίοτε ἐν ταῖς στροφαῖς καὶ τροχαῖαι.

Τῇ ἀρχῇ ταύτῃ στοιχῶν ἐπειράθην νὰ ἀναλύσω τὸν ὕμνον καὶ εὗρω τὸ μετρικὸν σύστημα, ᾧ ἐχρῆσαστο ὁ ποιητὴς αὐτοῦ. οὕτω δὲ ὀποκατέστησα τὰ κῶλα, ἐξ ὧν σύγκεινται αἱ περιοδοὶ αὐτοῦ, αἵτινες σήμερον μένουσιν ἡμῖν ἀγνωστοί, ἐνόςφω δὲν εἴμεθα εἰσέτι βέβαιοι περὶ τῆς ὀρθότητος καὶ ἀκριβείας τοῦ μέλους αὐτοῦ.

Διὸ περιοριζόμενος τό γε νῦν εἰς τὴν μετρικὴν ἀνάλυσιν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν κατ' ἐμὲ πιθανὴν κατὰ τὰς τῶν κῶλων, παρατιθημὴ ἐνταῦθα τὸ κείμενον μετὰ τῆς ἐνδείξεως τῶν μέτρων, κατὰ τὴν ἐμὴν διάταξιν.

Ἀπόδοσμά Α'.

Τὸν κιθαρί[σει κλυτὸν] παῖδα μεγά-
λον Διὸς ἐ[ρῶ σ' ἄτε παρ'] ἀκρονικῇ
τόνδε πάγον] ἄμβροτα πρό[πασι θνα-
τοῖς προφαί]νει, λόγια,] τρίποδα μαν]τεῖον ὡς
εἴλες, ἐ[χ]θρὸς δὲ ἐφρού[ρει δράκων,
ὅτε τεσ[σιν βέλεσι] τρήσας αἰ[όλον ἐλι-
κτὰν φυάν] συρίγμαθ' ἱ[εῖς ἀθώ]πευτος

.. δὲ Γαλατῶν Ἀρης
.. ν' ἐπέρας' ἄπεπτες

ΣΑΛΛΙΩ γένναν

.. ν' θάλος φίλον

.. εἰς αἰὼν ὅσον

.. ῥῶν ἐφορ

.. τεον κυ

.. ἐναίχ

.. κ' υθῆ...

Ἀπόδοσμά Β'.

α')

Ἐλίκων] βαθυδένδρον] αἶ λήγετε
Διὸς ἐρι]δρόμοιο θυγάτρεις εὐ[ώλωναι,
μύλετε συνό]μακρον ἴνα] Φοῖβον ᾧ-
δαῖοι μελ]ψητε χρυ[σοκόμην] ὅς ἀνὰ δικό-
ρυννα Παρ]νασσίδος] τῆς δὲ πέ]τρας ἔδραν
μετὰ κλυτὰς] Δελφίσι]ν Κασταλίδος
εὐδ[όρου] νάματ' ἐπι[νίσσεται]
Δελφὸν ἀνὰ] πρῶνα μαν]τεῖον ἐφ[έ]πων πάγον.

β')

Ἰθι κλυτὰ] μεγάλῳπολιν] Ἀθῆναις εὐ-
χαῖσι φερό]πλοιο ναῖ]ουσα Τρι-
τωνίδος] δάπεδον ἄ]θραυστον] ἀγί-
οις δὲ βω]μοῖσιν Ἀ]φροίτοιο
αἶθρι νέ]ων μῆρα ταύρων ὁ-
μοῦ δὲ νιν Ἀ]ραφ' ἀτμῆς] ἐς Ὀλύμπον
ἀνακλῶν]ται· λεγὸ δὲ] λωτὸς βρέ-
μων αἰό]λοις μέλεσιν] ᾧδαν χρέ-
κει, χρυσέα δ' ἀδύ]θρους κίθαραι·
ὑμνοῖσιν] ἀναμέλ]εται, ὁ δὲ θεω-
ρῶν πρόπας] ἐσμός Ἀ]θηῶν λαγών...

Μ. Παρανίκας.

Ὁ ἐπεύθυνος

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πέτρα

Τυπολιθογραφικὸν ΝΕΟΛΟΓΟΥ